

ÅRSRAPPORT

2014

Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Innhold

Del I. Leders beretning

Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Del III. Årets aktiviteter og resultater

Resultater og måloppnåelse 2014

Oppdrag i tildelingsbrev 2014

Ressursbruk 2014

Nærmere om behandlede klagesaker

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

Likestillings- og diskrimineringsnemndas vurdering av styring og kontroll i virksomheten

Forhold departementet har bedt Likestillings- og diskrimineringsnemnda om særskilt rapportering på

Del V. Vurdering av framtidsutsikter

Særlig om domstolsprøving av nemndas vedtak

Del VI. Årsregnskap

Ledelseskommentar årsregnskapet 2014

Prinsippnote til årsregnskapet

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Oppstilling av artskontorrapportering

Del I. Leders beretning

Likestillings- og diskrimineringsnemnda er i hovedsak fornøyd med samlet måloppnåelse i 2014. Fastsatte mål i Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets tildelingsbrev til nemnda er i det vesentlige oppfylt, og resultatene for året er som forventet.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har imidlertid ikke klart å innfri departementets forutsetning om å øke antall møter i 2014, i hovedsak på grunn av ressursituasjonen i nemndas sekretariat. Det har vært avholdt 11 møter i nemnda i 2014. Dette er det samme antall møter som i 2013.

Likestillings- og diskrimineringsnemndas viktigste samfunnsoppdrag er å behandle klager som blir forelagt den om hvorvidt et påklaget forhold er i strid med diskrimineringslovgivningen. Nemnda fatter i den forbindelse vedtak, eller avgir en uttalelse.

Totalt 75 saker ble registrert inn til nemnda i 2014. Antallet registrerte saker i 2014 har økt med 43 % sammenliknet med 2013, da det ble registrert inn 52 saker.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var i 2014 på 24 uker. Saksbehandlingstiden har gått ned, sammenlignet med 2013. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2013 var 27 uker, og i 2012 var saksbehandlingstiden 36 uker.

Den samlede ressursbruken ble holdt innenfor godkjent bevilgning. Det var i 2014 et mindreforbruk på kroner 526 233. For nærmere detaljer vises til del VI Årsregnskap.

Nemnda fikk nye medlemmer per 1. januar 2014. Geir Lippestad ble fra dette tidspunkt ny leder av nemnda, men valgte å trekke seg etter sommeren 2014. Nestleder Ivar Danielsen ble konstituert som leder fra 10. oktober 2014. Ett av nemndas medlemmer ble fra samme tidspunkt konstituert som nestleder, i tillegg til at et varamedlem ble konstituert som fast medlem av nemnda.

Sekretariatet har hatt stabil bemanning i 2014.

Lillesand/Oslo, 28. februar 2015

Ivar Danielsen

Leder
Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Else Anette Grannes
Sekretariatsleder

Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har vært i virksomhet siden 1. januar 2006. Nemnda er klageinstans for Likestillings- og diskrimineringsombudets uttalelser og spiller en viktig rolle i rettsutviklingen på diskrimineringsfeltet. Ombudet og nemnda skal være et reelt alternativ til domstolsbehandling i diskrimineringsaker. Nemnda er et kollegialt forvaltningsorgan. Virksomheten er administrativt underordnet Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Nemnda håndhever følgende lover:

- likestillingsloven (lov nr. 59/2013)
- diskrimineringsloven om etnisitet (lov nr. 60/2013)
- diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (lov nr. 61/2013)
- arbeidsmiljøloven kapittel 13 om vern mot diskriminering (lov nr. 62/2005)
- diskrimineringsloven om seksuell orientering (lov nr. 58/2013)

og diskrimineringsforbudene i følgende boliglover:

- husleieloven (lov nr. 17/1999)
- eierseksjonsloven (lov nr. 31/1997)
- burettslagslova (lov nr. 39/2003)
- bustadbyggjelagslova (lov nr. 38/2003)

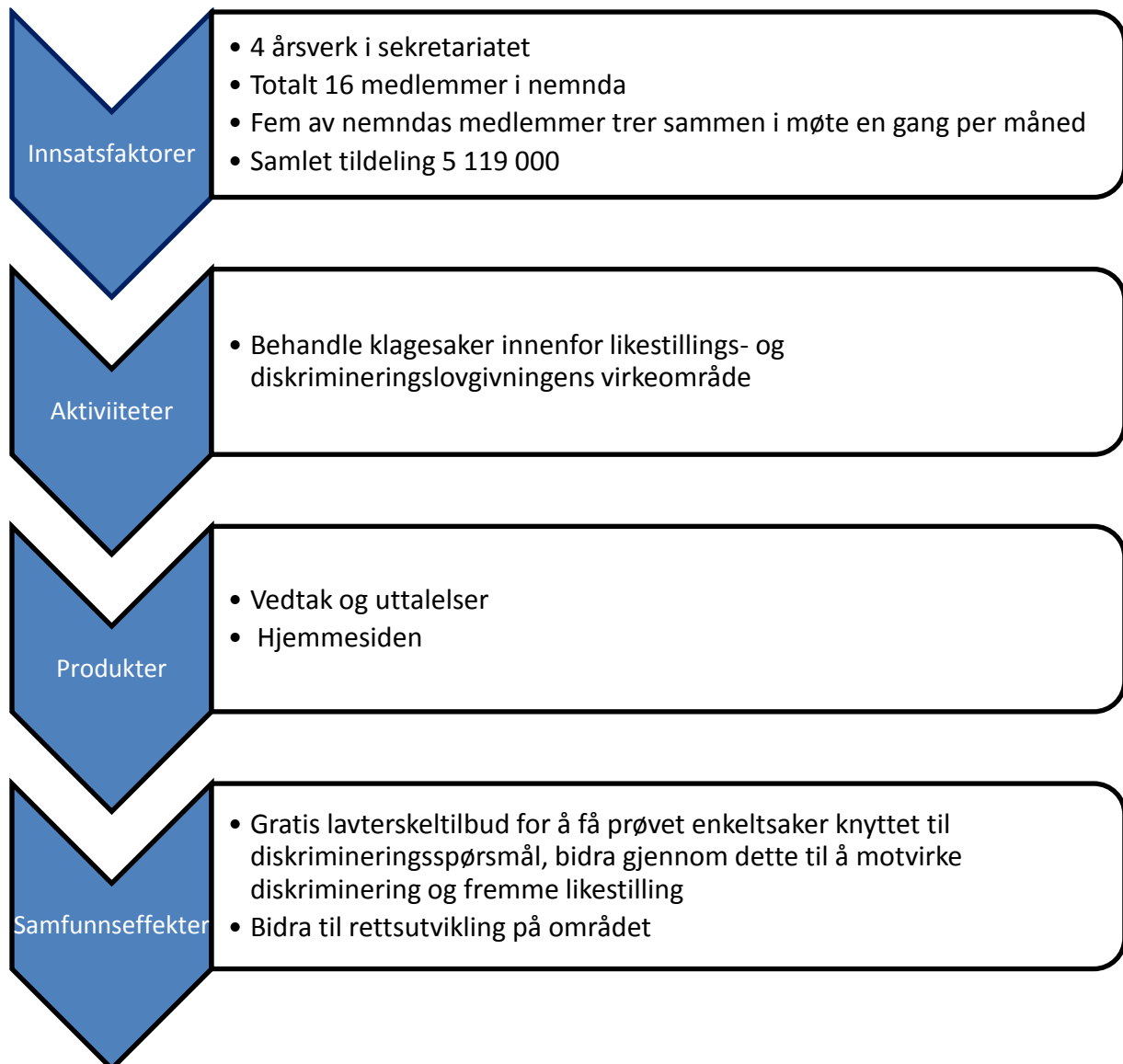
Bestemmelser om nemndas oppgaver, myndighet, sammensetning, funksjonstid mv. er regulert i lov om Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsloven nr. 40/2005) og i forskrift om organisasjon og virksomhet for Likestillings- og diskrimineringsombudet og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (diskrimineringsombudsforskriften nr. 1613/2013).

Nemnda kan treffe vedtak eller gi uttalelse om det foreligger brudd på de lovene den er satt til å håndheve. Nemndas vedtak er endelige forvaltningsvedtak som ikke kan overprøves gjennom forvaltningsklage. Vedtakene kan bringes inn for domstolene til full prøving av saken. Søksmål må reises innen tre måneder etter at underretning om vedtaket er mottatt. Søksmål rettes mot staten ved nemnda.

Nemnda kan pålegge stansing, retting og andre tiltak som er nødvendige for å sikre at diskriminering, trakassering, instruks eller gjengjeldelse opphører, og for å hindre gjentakelse. Nemnda kan sette en frist for oppfyllelse av et pålegg. Videre kan nemnda treffe vedtak om tvangsmulkt for å sikre gjennomføring av pålegg, dersom fristen for å etterkomme pålegget er oversittet.

Nemnda kan ikke treffe vedtak i saker som gjelder vedtak truffet av andre forvaltningsorganer, eller i saker som gjelder beslutninger truffet av Kongen eller departementene. Nemnda skal i stedet gi uttalelse i slike tilfeller. Nemnda kan ikke treffe avgjørelser som etter arbeidstvistloven eller tjenestetvistloven hører under Arbeidsretten.

Viktige sammenhenger i nemndas resultatkjede:

Nemnda hadde i 2014 følgende medlemmer:

Faste medlemmer:

Geir Lippestad

leder i perioden 1. januar - sommer 2014

Ivar Danielsen

nestleder i perioden 1. januar - 9. oktober 2014,
konst. leder i perioden 10. oktober - 31. desember 2014

Sverre Erik Jebens

konst. nestleder fra 10. oktober - 31. desember 2014

Ellen Katrine Hætta

Johans Tveit Sandvin

Britt Elin Strand

Susann Funderud Skogvang

Upendo Gloria Masika

Usman Ivar Shakar

Astrid Merethe Svele
Thorkil H. Aschehoug

konst. medlem 10. oktober - 31. desember 2014

Varamedlemmer:

Nafisa Ahmad
Vibeke Blaker Strand
Arve Martin Bjørnvik
Gunnar Buvik
Anniken Sørli
Thorkil H. Aschehoug

varamedlem i perioden 1. januar - 9. oktober 2014

Likestillings- og diskrimineringsnemndas sekretariat er lokalisert i Oslo. Sekretariatet har fire ansatte fordelt på fire årsverk. Det var ingen endringer i sekretariatet i 2014. Sekretariatet har følgende ansatte:

Anne Brit Øverås (konsulent)
Ingeborg Aas (rådgiver)
Anette Klem Funderud (seniorrådgiver)
Else Anette Grannes (sekretariatsleder)

Volumtall 2012-2014	2012	2013	2014
Antall innkomne saker til behandling i nemnda	51	52	75
Antall behandlede saker i nemnda	50	55	55
Andel av de realitetsbehandlede saker etter diskrimineringslovgivningen hvor nemnda har kommet til at den innklagede har handlet i strid med loven	28,7 %	16 %	17,4 %
Andel saker hvor nemnda har kommet til det samme resultat som ombudet	75%	76%	69,2%
Antall trukkede klager som ikke er behandlet av nemnda	9	5	6
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid på innkomne saker til behandling i nemnda	36 uker	27 uker	24 uker
Antall søksmål	0	1	2

Nøkkeltall fra årsregnskapet 2014	
Antall årsverk	3,94
Samlet tildeling	5 119 000
Utnyttelsesgrad post 01	89,7 %
Driftsutgifter	4 570 509

Del III. Årets aktiviteter og resultater

Resultater og måloppnåelse i 2014

Likestillings- og diskrimineringsnemndas viktigste samfunnsoppdrag er å behandle klager som blir forelagt den om hvorvidt et påklaget forhold er i strid med diskrimineringslovgivningen.

Det er registrert 75 saker i 2014 for behandling av nemnda¹. Antallet saker i 2014 er langt høyere enn i 2013, da det ble registrert 52 saker. Økningen er dermed på omlag 43 %.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid var i 2014 på 24 uker. Saksbehandlingstiden har gått ned, sammenlignet med 2013. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid i 2013 var 27 uker, og i 2012 var saksbehandlingstiden 36 uker.

Med virkning fra 1. januar 2014 ble organiseringen av Likestillings- og diskrimineringsnemnda endret. Leder og nestleder skulle fra dette tidspunkt møte i hver sin avdeling, og antallet medlemmer av nemnda ble økt. Formålet var å effektivisere nemndas saksbehandlingskapasitet, og å legge til rette for at flere møter kunne avholdes, og flere saker kunne behandles. Nemnda ga i sitt høringssvar til ovennevnte lov- og forskriftsendring uttrykk for at det ikke ville være mulig, med dagens ressurser i sekretariatet, å utvide antallet møter i nemnda per år.

Nemndas bevilgning ble likevel økt med kr 220 000 i 2014 for å styrke kapasiteten i nemnda, jf. Prop. 88 L (2012-2013).

Likestillings- og diskrimineringsnemnda har ikke klart å innfri departementets forutsetning om å øke antall møter i 2014, i hovedsak på grunn av ressursituasjonen i sekretariatet. Det har vært avholdt 11 møter i nemnda i 2014. Dette er det samme antall møter som i 2013.

Oppdrag i tildelingsbrev 2014

Departementet har fastsatt følgende hovedmål i tildelingsbrevet for 2014:

«Et ikke-diskriminerende samfunn for alle uavhengig av blant annet kjønn, seksuell orientering, funksjonsevne og etnisitet.

Likestillings- og diskrimineringsnemnda skal gjennom effektiv håndheving av likestillings- og diskrimineringslovgivningen fremme likestilling og motvirke diskriminering på bakgrunn av blant annet kjønn, seksuell orientering, kjønnsidentitet og – uttrykk, funksjonsevne og etnisitet. Saksbehandlingen skal være korrekt og effektiv.

Sekretariatet må arbeide systematisk med informasjonsrettet arbeid, herunder egen nettside og offentliggjøring av vedtak og uttalelser.»

¹ En av nemndas saker var til behandling i nemndsmøte, men nemnda besluttet at saken skulle utsettels. Saken ble registrert som ny sak ved ny behandling i nemndsmøte. En annen sak ble delt i to i forbindelse med nemndas behandling. Årsaken til dette var at partsforholdet ikke var sammenfallende i de to sakene.

Departementet har videre fastsatt følgende styringsparameter, resultatkrav og oppdrag for 2014:

Styringsparameter

- Antall behandlede saker
- Antall saker klargjort for behandling i nemnda
- Likestillings- og diskrimineringsnemndas nettsider

Resultatkrav: Antall behandlede saker skal øke fra 2013

Nemndas bidrag til oppfyllelse av resultatkravet

Antall behandlede saker i 2014 (55) er det samme som i 2013. Det ble avholdt 11 møter i Likestillings- og diskrimineringsnemnda i 2014. Det settes i gjennomsnitt av én time til behandlingen av den enkelte sak under møtet, og nemnda har i utgangspunktet bare kapasitet til å behandle fem saker per møte. Det er gjennomgående ikke mulig, med dagens organisering, å øke antallet saker per møte ytterligere, da sakens parter har en forskriftsfestet rett til å være tilstede under forhandlingene i nemnda. De fleste benytter seg av denne retten.

Under ett av nemndas møter i 2014 ble det likevel behandlet syv saker (seks saker der partene var tilstede og en sak av prosessuell karakter uten partenes tilstedeværelse). Under to av de øvrige møtene i nemnda ble det derimot bare behandlet fire saker per møte, da partene valgte å trekke to av sakene like i forkant av det nemndsmøtet saken skulle behandles.

Totalt seks saker ble trukket før nemndsbehandling i 2014. I fire av tilfellene gikk dette ikke ut over nemndsmøteavviklingen, da de bortfalte sakene lot seg erstatte av andre saker. Generelt er det likevel en utfordring med hensyn til effektiv saksavvikling at saker blir trukket kort tid før behandlingen av saken i nemndas møte. Det følger av diskrimineringsombudsforskriften § 12 at innkalling av partene til nemndas møte som hovedregel skal skje senest tre uker på forhånd. Dersom saken trekkes etter dette tidspunkt, er nemnda i hovedsak avskåret fra å ta en annen sak til behandling i stedet. Dette skjedde i to av seks trukkede saker i 2014.

Nemndas restanser har økt i 2014, som en følge av langt fler innkomne saker enn foregående år (ca. 43 % økning sammenlignet med 2013). Antall ubehandlede saker ved årsskiftet 2013/2014 var 20 saker. Antall ubehandlede saker ved årsskiftet 2014/2015 var 34 saker.

Resultatkrav: Antall klargjorte saker skal øke fra 2013

Nemndas bidrag til oppfyllelse av resultatkravet

Sekretariatet har fire ansatte, der tre er jurister og forbereder saker for nemndsbehandling. På grunn av at sekretariatet også har en rekke administrative oppgaver, benyttes gjennomgående 2 ½ årsverk til saksbehandling for nemnda. Sekretariatet har derfor i liten grad ledig kapasitet til å klargjøre et større antall saker i påvente av nemndsbehandling.

Resultatkrav: Nemndas nettsider skal være oppdaterte og universelt utformet

Nemndas bidrag til oppfyllelse av resultatkravet

En effektiv håndheving av diskrimineringslovverket forutsetter at nemndas avgjørelser gjøres tilgjengelige. Sekretariatet arbeider systematisk med informasjonsarbeid. Sekretariatet

publiserer fortløpende nemndas vedtak og uttalelser i anonymisert form på hjemmesiden. Alle anonymiserte vedtak og uttalelser blir også sendt Lovdata for publisering.

Nemndas hjemmeside er til enhver tid oppdatert, blant annet med hensyn til informasjon om nemndas møtevirksomhet og hvilke saker som skal tas under behandling. Sekretariatet sender ut informasjon om kommende møter til en rekke kontaktpersoner innen media. Nettsiden gir forøvrig informasjon blant annet om nemndas medlemmer og sekretariatet, og gir en orientering om saksbehandlingen.

Nemndas generelle nettside-informasjon er allerede tilgjengelig i engelsk tekst, og fremgår også på nynorsk. Nemndas hjemmeside ble ytterligere utviklet i 2014 med hensyn til informasjon på engelsk. Det ble i 2014 inngått avtale med en statsautorisert translatør om oversettelse av en rekke vedtak og uttalelser til engelsk, i tillegg til årsrapport for 2013. Arbeidet ble slutført høsten 2014, og de oversatte dokumentene er publisert på hjemmesiden.

Nemndas hjemmeside er i utgangspunktet universelt utformet. Nemndas sekretariat tok likevel høsten 2014 initiativ til en eksperttesting av hjemmesidens tilgjengelighet og brukbarhet. Testingen fulgte i hovedsak W3C standarden «*Website Accessibility Conformance Evaluation Methodology*». Nemndas sekretariat har mottatt en rapport med tilgjengelighetsfunn og løsningsforslag i november 2014. Den videre oppfølging av eksperttestingen vil skje i 2015.

Ressursbruk 2014

Nedenfor presenteres informasjon om Likestillings- og diskrimineringsnemndas ressursramme og ressursbruk i 2014, herunder kommentarer til nøkkeltallene fra årsregnskapet som ble presentert i del II.

Bevilgning i h t Saldert budsjett for 2014	4 807 000
Overført forrige termin	228 000
Endring i bevilgning med angivelse av Prop. nr. S og Innst. nr. S.	
Lønnsregulering	84 000
Annen regulering i medhold av stortingsvedtak*	
Sum bevilgning	5 119 000
Regnskap	4 592 767
Merutgift/mindreutgift	526 233

Nemnda har i 2014 hatt et mindreforbruk på kroner 526 233. Mindreforbruket skyldes flere forhold. Nemndas leder Geir Lippestad valgte å trekke seg etter sommeren 2014. Ny leder ble først konstituert i oktober 2014, og det oppsto dermed et mindreforbruk i utbetaling av godtgjøring.

At nemnda i en periode var uten leder fikk også den konsekvens at et planlagt seminar for en samlet nemnd (20 personer inkludert sekretariatet) høsten 2014, ikke kunne realiseres. Et seminar for en samlet nemnd innebærer kostnader knyttet til leie av lokaler, reise, diett, overnatting, godtgjøring til nemndas 16 medlemmer og eventuelle honorar til foredragsholdere.

Nemndas bevilgning økte i 2014 med 220 000 kroner, for å øke antall møter i nemnda, utover de fastsatte 11 møtene. Sekretariatet for nemnda har imidlertid ikke hatt kapasitet til å avholde fler enn 11 møter i 2014.

Sekretariatets fire ansatte har i 2014 hatt begrenset adgang til deltakelse på kurs og seminarer på grunn av stor arbeidsbelastning. Dette har også bidratt til mindreforbruk.

Utgifter til konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne utgjorde kroner 459 887 i 2014. Konsulentbruken var knyttet til IT og translatørbistand (engelsk).

Nærmere om behandlede klagesaker

Det ble avholdt 11 møter i nemnda i 2014.

Totalt 18 av sakene som ble behandlet av nemnda i 2014 var saker som ble registrert i 2013. De resterende 37 sakene ble registrert i 2014.

Fordelingen av det totale antall behandlede saker etter lovgrunnlag ser slik ut:

- 18 saker gjaldt forhold knyttet til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven
- 10 saker gjaldt forhold knyttet til likestillingsloven
- 9 saker gjaldt forhold knyttet til diskrimineringsloven
- 4 saker gjaldt forhold knyttet til arbeidsmiljøloven
- 3 saker gjaldt forhold knyttet både til diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven
- 1 sak gjaldt forhold knyttet både til likestillingsloven og diskrimineringsloven
- 1 sak gjaldt forhold knyttet både til diskrimineringsloven og arbeidsmiljøloven
- 1 sak gjaldt prosessuelle/forvaltningsrettslige forhold
- 1 sak gjaldt pålegg om retting, jf diskrimineringsombudsloven § 7
- 3 saker gjaldt klager over ombudets henleggelse/avvisning
- 3 saker ble avvist av nemnda, jf. diskrimineringsombudsloven § 6
- I 1 sak besluttet nemnda at saken skulle utsettes

Totalt 27 av sakene gjaldt arbeidslivets område (49 %).

I 8 av sakene konkluderte nemnda med at det påklagede forhold var i strid eller i delvis strid med diskrimineringslovgivningen (17,4 % av sakene).

I 8 saker er nemnda kommet til en annen konklusjon enn ombudet, i 36 saker har nemnda kommet til samme konklusjon som ombudet.

Tendensen er at nemnda i mindre grad enn ombudet finner at det aktuelle forhold er i strid med likestillings- og diskrimineringslovgivningen.

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

Likestillings- og diskrimineringsnemndas vurdering av styring og kontroll i virksomheten

Det fremgår av tildelingsbrevet at sekretariatet «skal sikre sikker og stabil drift av Likestillings- og diskrimineringsnemnda. Det påbegynte utviklingsarbeidet knyttet til det administrative området må videreføres til sikker og stabil drift er oppnådd. De skriftlige rutinene må omfatte hele det administrative feltet, og skal til enhver tid etterleves og være oppdatert.»

Sekretariatet vurderer situasjonen slik at driften av nemnda er sikker og stabil. Sekretariatet har utarbeidet skriftlige rutiner på hele det administrative feltet og arbeider fortløpende med utvikling av disse. Rutinene etterleves, som forutsatt av departementet.

Forhold departementet har bedt Likestillings- og diskrimineringsnemnda om særskilt rapportering på:

Fjerning av tidstyver

En av utfordringene for nemnda tidsmessig, har sammenheng med organiseringen av nemnda og nemndas sekretariat. Nemnda er i lovforarbeidene til diskrimineringsombudsloven betegnet som et «*kollegialt forvaltningsorgan*». Betegnelsen «*kollegialt forvaltningsorgan*» refererer til at nemnda treffer sine vedtak, eller avgir uttalelser, som kollegium, og at leder ikke har det avgjørende ord. Videre skal nemnda være faglig uavhengig av overordnet departement, når det gjelder adgang til politisk styring ved instruksjon eller adgang til å omgjøre nemndas vedtak.

Utviklingen over tid har imidlertid medført at nemnda i større utstrekning enn tidligere også administrativt anses uavhengig av departementet. Utviklingen innebærer at sekretariatets fire ansatte bruker mye tid til administrative oppgaver. Dette går på bekostning av nemndas totale saksbehandlingskapasitet, som er virksomhetens kjerneoppgave. Utfordringene ved dagens organisering ble tatt opp med departementet høsten 2014.

Selve saksbehandlingen i nemnda er regulert detaljert i forskrift til diskrimineringsombudsloven (forskrift nr. 1613/2013). Det er derfor bare i begrenset utstrekning mulig å foreta endringer i saksbehandlingsprosessen².

Sekretariatet har kontinuerlig oppmerksomhet rettet mot effektivisering av saksavviklingen og størst mulig grad av tilrettelegging overfor nemndas medlemmer, prioritering av arbeidsoppgaver, og god kvalitet på sekretariatets arbeid overfor nemnda, slik at arbeidet for nemndas medlemmer blir enklest mulig.

Sikkerhet og beredskap

Likestillings- og diskrimineringsnemnda utarbeidet i 2013 en sikkerhets- og beredskapsplan. Planen er oversendt departementet. Det har ikke vært avholdt beredskapsøvelser i 2014.

Risikovurdering

Nemndas sekretariat foretok en risikovurdering i 2014. Et kritisk risikomoment er utskiftninger både av nemndas medlemmer og ansatte i nemndas sekretariat. Ved oppnevning av nye nemndsmedlemmer vil eventuelle forsinkelser i oppnevningsprosessen innebære at sekretariatet ikke kan beramme møter, noe som går ut over saksavviklingen. Tilsvarende er

² Sekretariatets hovedoppgave er å forberede saker til behandling i nemnda, sørge for kontradiksjon og vurdere prosessforutsetninger. Det følger av forskrift til diskrimineringsombudsloven at sekretariatet utarbeider et utkast til en redegjørelse i den enkelte sak, knyttet til sakens faktiske og rettslige sider. Utkastet sendes til sakens parter og ombudet for kommentarer eller korreksjoner. På bakgrunn av innkomne kommentarer ferdigstiller sekretariatet redegjørelsen. Denne sendes ut på nytt til sakens parter og ombudet, og til nemndas medlemmer sammen med alle saksdokumentene. Redegjørelsen danner grunnlaget for behandlingen av saken under nemndas møte, der partene gis anledning til å møte. Etter at saken er behandlet i nemndas møte, utarbeider sekretariatet utkast til vedtak eller uttalelse. Vedtaket eller uttalelsen ferdigstilles i samråd med de av nemndas medlemmer som har deltatt under behandlingen.

sekretariatet svært sårbart ved eventuelle sykefravær, eller ved eventuelt jobb-bytte for sekretariatets ansatte.

Universell utforming og økt tilgjengelighet

Nemndas lokaler er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne. Sekretariatet har utarbeidet en handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet.

Varslingsrutiner

Nemnda har utarbeidet egne varslingsrutiner for virksomheten.

Aktivitets- og redegjørelsesplikt

I nemnda er det lik fordeling mellom kvinner og menn. Kjønnrepresentasjonen kan likevel være ulik i det enkelte møtet i nemnda på grunn av forfall blant nemndas faste medlemmer og innkalling av varamedlemmer.

Sekretariatets fire ansatte i 2014 er kvinner. Nemnda har ikke egen tilsettingsmyndighet. Sekretariatets medarbeidere tilsettes av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Virksomhet- og regnskapsrapportering

Sekretariatet har rapportert om regnskapet i henhold til de krav som er nedfelt i tildelingsbrevet.

Del V. Vurdering av framtidsutsikter

Når det gjelder den kvalitative delen av Likestillings- og diskrimineringsnemndas virksomhet, er det grunn til å være tilfreds med måten den enkelte sak behandles på. Hver enkelt sak underkastes en grundig saksbehandling og kontradiksjon. Partenes rett til å delta i nemndas møter og selv legge frem sin sak der, i tillegg til nemndas arbeidsform som kollegialt organ, bidrar ikke minst til kvalitetsikring av saksbehandlingen.

Med dagens organisering er det likevel et spørsmål om nemnda og nemndas sekretariat er rustet til å møte den betydelige økning i antallet saker i 2014. Antallet innkomne saker økte med omlag 43 %, sammenlignet med 2013. Sakene som ble oversendt fra ombudet i 2014 er dessuten generelt sett mer komplekse enn tidligere, og reiser vanskeligere rettslige spørsmål. Dette har, etter det nemnda har fått opplyst, sammenheng med at ombudet tar sikte på utstrakt veiledning i saker som anses lite egnet for full klagesaksbehandling hos ombud og nemnd. Dette gjelder for eksempel saker knyttet til ulovlige stillingsannonser. Det samme gjelder en rekke saker knyttet til manglende universell utforming. Disse omstendighetene får konsekvenser for saksbehandlingen i sekretariatet og nemnda, som er blitt merkbart mer tid- og ressurskrevende sammenlignet med foregående år. Det er imidlertid for tidlig å konstatere om den økte saksmengden er permanent eller midlertidig.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet tar sikte på en omorganisering av håndhevingsapparatet for likestillings- og diskrimineringslovgivningen. Arbeidsforskningsinstituttet, med samarbeidspartnere, har på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet vurdert endringer i Likestillings- og diskrimineringsnemndas myndighetsområde. I 2014. Ulike modeller for en styrket Likestillings- og diskrimineringsnemnd er også vurdert. Arbeidsforskningsinstituttet avga sin rapport i desember 2014. Nemnda imøteser departementets konklusjoner med hensyn til fremtidig organisering.

Særlig om domstolsprøving av nemndas vedtak

To av nemndas vedtak ble bragt inn for domstolene i 2014. I bare en av disse fikk nemnda bistand av Regjeringsadvokaten. Utgifter til eksterne advokattjenester vil få betydning for nemndas budsjett i 2015.

Del VI. Årsregnskap

Ledelseskommmentar årsregnskapet 2014

Likestillings- og diskrimineringsnemnda (nemnda) ble opprettet i 2006 og er underlagt Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet. Likestillings- og diskrimineringsnemnda er et kollegialt forvaltningsorgan. Nemndas viktigste samfunnsoppdrag er å behandle klager som blir forelagt den om hvorvidt et påklaget forhold er i strid med diskrimineringslovgivningen. Nemnda fatter i den forbindelse vedtak, eller avgir en uttalelse.

Nemnda fører regnskap i henhold til kontantprinsippet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i instruks om økonomistyring. Regnskapet gir et dekkende bilde av nemndas disponible bevilgninger, samt regnskapsførte utgifter og inntekter.

Vurderinger av vesentlige forhold

Artskontorrapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift utgjorde kroner 1 513 441. Driftsutgiftene 2014 er dermed på linje med driftsutgiftene i 2013, som beløp seg til kroner 1 517 319.

Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til kroner 3 079 325, mot kroner 2 805 095 i 2013. Økningen skyldes dels en økning i godtgjøring for nemndas leder og nestleder med virkning fra 1. januar 2014.

Lillesand/Oslo, 28. februar 2014

Ivar Danielsen

Leder
Likestillings- og diskrimineringsnemnda

Else Anette Grannes
Sekretariatsleder

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten (“bestemmelsene”), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen “*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*” er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomhet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatte belastningsfullmakter er bokført og rapportert til statsregnskapet og vises i kolonnen for regnskap.

Artskontorrapporteringen

Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelingene skal ikke inntektsføres og vises derfor ikke som inntekt i oppstillingen.

Note 7 til artskontorrapporteringen viser forskjeller mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering

Oppstilling av bevilgningsrapportering for regnskapsår 2014							
Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2014	Merutgift (-) og mindretgift
0843	Driftsutgifter	01	Driftsutgifter		5 119 000	4 592 767	526 233
<i>Sum utgiftsført</i>					0	4 592 767	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3843	Refusjon sykepenger	18	Refusjon av sykepenger			22 258	22 258
5309	Tilfeldige inntekter	29	Gruppeliv			4 880	
5700	Arbeidsgiveravgift - Folketrygden	72	Arbeidsgiveravgift			376 562	
<i>Sum inntektsført</i>					0	403 700	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						4 189 067	
Kapitalkontoer							
60089201	Norges Bank KK /innbetalinger					22 258	
60089202	Norges Bank KK/utbetalinger					-4 215 846	
708049	Endring i mellomværende med statskassen					4 522	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (2014/12)							
Konto	Tekst				2015	2014	Endring
6260	Aksjer				0	0	0
708049	Mellomværende med statskassen				-124 949	-129 471	4 522

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel 843, post 01	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
4 807 000	228 000	84 000	5 119 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre i hht avgitte belastningsfullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Standard refusjoner på inntekstpostene 15-18	Merinntekt iht merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparing	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
0843 01		526 233		526 233	22 258				548 491	245 000	245 000

Oppstilling av artskontorrapportering

	Note	201412	201312
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	0	0
Salgs- og leieinnbetalinger	1	0	0
Andre innbetalinger	1	0	0
Innbetaling av finansinntekter	1	0	0
<i>Sum innbetalinger</i>		0	0
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	2	3 079 325	2 805 095
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	2	-22 258	-55 076
Utbetalt til investeringer	3	0	1 334
Utbetalt til kjøp av aksjer		0	0
Andre utbetalinger til drift	4	1 513 441	1 517 319
Utbetaling av finansutgifter	4	0	0
<i>Sum utbetalinger</i>		4 570 509	4 268 672
Netto rapporterte utgifter til drift og investeringer		4 570 509	4 268 672
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer mm.	5	0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer til andre</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift		376 562	338 984
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv mm.)		4 880	4 708
<i>Sum inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler</i>		381 442	343 692
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		4 189 067	3 924 980
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		201412	01.01,2015
Fordringer (legg til linjer og vis på konto)	7	43 125	0
Kasse (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Skyldig skattetrekk	7	-168 074	-123 784
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og vis på konto)	7	0	0
Annen gjeld (legg til linjer og vis på konto)	7	0	-5 687
Sum mellomværende med statskassen		-124 949	-129 471

Note 2 Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter og innbetalinger av offentlige refusjoner vedrørende lønn 2014

	201412	201312
<i>Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter</i>		
Lønninger	2 147 790	2 035 054
Arbeidsgiveravgift	376 562	338 984
Pensjonsutgifter	0	0
*		
Andre ytelser	554 974	431 058
Sum utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	3 079 325	2 805 095
<i>Offentlige refusjoner vedrørende lønn</i>		
Sykepenger og andre refusjoner	22 258	55 076
Sum offentlige refusjoner vedrørende lønn	22 258	55 076
Antall årsverk:	3,94	

Note 3 Utbetalt til investeringer 2014

	201412	201312
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Beredskapsanskaffelser	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Nasjonaleiendom og kulturminner	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	0	1 334
Andre utgiftsførte investeringer (*)	0	0
Sum utbetalt til investeringer	0	1 334

Note 4 Andre utbetalinger til drift og utbetaling av finansutgifter 2014

	201412	201312
<i>Andre utbetalinger til drift</i>		
Husleie	538 739	595 080
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	64 558	73 242
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyranskaffelser	0	22 963
Leie av maskiner, inventar og lignende	113 308	127 146
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	459 887	309 278
Reiser og diett	117 098	196 862
Øvrige driftsutgifter (*)	219 851	192 748
Sum andre utbetalinger til drift	1 513 441	1 517 319
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	0	0
Agiotap	0	0
Andre finansutgifter	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	0	0

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen 2014

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	201412	201412	Forskjell
	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler*	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	43 125	43 125	0
Kasse og bank	0	0	0
<i>Sum</i>	43 125	43 125	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-133 510	0	-133 510
Skyldig skattetrekk	-168 074	-168 074	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	-301 584	-168 074	-133 510
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Sum	-258 459	-124 949	-133 510